

Norske Kveners Forbund/Ruijan kveeniliitto

Dato; 25.8.2007

Til
KKD
postmottak@kkd.dep.no

Høringsuttalelse vedrørende Allmennkringkastingsplakat for NRK

Norge har internasjonale forpliktelser i forhold den nasjonale minoriteten kvenene, først og fremst gjennom Europarådets rammekonvensjon om nasjonale minoriteter og Europeisk pakt om regions- eller minoritetsspråk, men også gjennom ulike FN-charter og konvensjoner.

Rapportene fra allmennkringkastingsrådet har gang på gang pekt på mangelfulle kvenske sendinger i NRK. Det er også stilt spørsmålsteget rundt de nasjonale minoritetenes tilgang til riksdekkende media i Norge av overvåkningsorganet for Rammekonvensjonen og gjennom Minoritetsspråkrapporter. Dette viser at dagens regelverk og/eller dagens tolkning av regelverket ikke fungerer tilfredsstillende.

Å sidestille kvensk med de to andre offisielle språkene i Norge i Allmennkringkastingsplakaten vil være et betydelig signal på at Norge tar sine internasjonale forpliktelser på alvor. NRK kan ikke påstå at de har en flerkulturell satsning så lenge den kvenske minoriteten ikke er inkludert i satsningen.

Plakaten bør endres til følgende for å være i tråd med Rammekonvensjonen og Minoritetsspråkpakten, og for å vise at Norge tar sin forpliktelse i henhold til disse når det gjelder adgang til riksdekkende media for den nasjonale minoriteten kvenene. Vi forventer at følgende endring gjøres;

Punkt ”3.

Allmennkringkastingsplakat for NRK ” under tittelen ”NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur ”(underpunkt 2) endres til;

NRK skal bidra til å styrke kvensk, norsk og samisk språk, identitet og kultur.

For NKF/RK

Helge Huru (sign)
Forbundsleder
Vedlegg;

Ivar Johnsen
Forbundssekretær/liitonsekretääri

Informasjon om Kvenene og Norske Kveners Forbund/Ruijan kveeniliitto

KVENENE

Kvenene omtales av Ottar allerede på 800-tallet. Fast kvensk bosetting er kjent fra seinmiddelalderen i følge skattemanntall fra 1500-tallet. Det betyr at kvensk bosetning er dokumentert lenge før riksgrensene i nord ble fastlagt (1751 Norge - Sverige og 1826 Norge – Russland). På 1700 og 1800-tallet skjedde det en sterk vekst i den kvenske befolkningen i Norge, først i de vestlige områder av Nord-Norge, senere i de østlige områder. Rundt år 1875 ble det anslått at en fjerdedel av befolkningen i Finnmark var kvener. Når det gjelder dagens befolkning er kunnskapene mangelfulle. I en helseundersøkelse utført av Univ. i Tromsø 1987-1988 fremgår det at 25 prosent av befolkningen i Finnmark oppgir at de har kvensk/finsk opphav, og tallene for Nord-Troms ligger i samme størrelsesorden. I tillegg kommer mange som er bosatt utenfor de tradisjonelle kjerneområdene. På denne bakgrunn anslår vi antallet til å ligge i overkant av 50 000. En språkundersøkelse publisert i 2001 viser at godt over 10 000 personer i Finnmark behersker kvensk og eller finsk. Dette gir en antydning om antallet språkbrukere.

Kvenene ble anerkjent som en nasjonal minoritet i 1999 (1998) da Norge ratifiserte Rammekonvensjonen.

Kvensk ble anerkjent som et eget språk i 26. april i 2005.

Rammekonvensjonen om vern av nasjonale minoriteter forplikter Norges forhold til kvenene som nasjonal minoritet. I tillegg er Norges forpliktelser overfor kvenene knyttet til FN-konvensjonen av 1966 om sivile og politiske rettigheter og FN-konvensjonen fra 1966 om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. Norges forpliktelser framkommer også av FNs menneskerettskomite`s tolkninger av konvensjonene og tilleggsprotokoller som Norge har ratifisert.

NORSKE KVENERES FORBUND/ RUIJAN KVEENILITTO

NKF/RK er den eneste landsdekkende organisasjonen som ivaretar kvenske interesser. Forbundet har i underkant av 1000 medlemmer. Ti lokallag er tilsluttet forbundet, og disse er spredt over store deler av landet, men de fleste er i kjerneområdene i Nord-Troms og Finnmark. Vi deltar sammen med våre søsterorganisasjoner i Sverige og Finland i den Finsk-Urgriske Verdenskongressen, og har kontakt med urfolks og minoritetsgrupper innen det finsk-urgriske språkområdet. Norske Kveners Forbund/Ruijan Kveenilitto skal være en sterk organisasjon som ivaretar det Kvenske folkets interesser ovenfor norske myndigheter, på både lokalt, regionalt og sentralt hold. NKF/RK skal arbeide for å styrke den kvenske identiteten, ved å ta vare på og utvikle kvensk språk og kvensk kultur. Forbundet skal arbeide for å synliggjøre det kvenske folket både nasjonalt og internasjonalt. NKF/RK skal arbeide for å få en bred offentlig utredning av kvenske rettigheter.

Noen politiske hovedmål for inneværende periode;

- * Utredning av kvenske rettigheter
- * Kvensk kulturfond
- * Styrke kvensk medietilbud
- * Opprettet kvensk Utdanningsråd for skole og barnehage
- * Egen statssekretær for minoritetssaker.